

МЕЃУНАРОДЕН УНИВЕРЗИТЕТ ВО СТРУГА

АКЦИОНЕН ПЛАН

НА

ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕКОНОМСКИ НАУКИ ВО РАМКИТЕ НА
МЕЃУНАРОДНИОТ УНИВЕРЗИТЕТ ВО СТРУГА

(2024 – 2027)

ВОВЕД

Акциониот план за работа на Факултетот за економски науки (ФЕН) во рамките на Меѓународниот Универзитет во Струга (МУС) претставува операционализација на целите содржани во Стратешкиот план за работа и Програмата за работа на ректорот на МУС, во периодот 2024-2027 година. Истовремено, тој претставува континуитет на активностите за јакнење и развој на интегративните функции на Универзитетот во најзначајните сегменти на неговото дејствување.

Планираните активности, односно задачи се дадени според поставените цели во одделните домени на дејствување, со носители и динамика на нивната реализација.

ВИЗИЈА И МИСИЈА

ВИЗИЈА

Меѓународниот Универзитет во Струга да прерасне во универзитет со висока меѓународна репутација на полето на образованието и науката, како респектабилен член на семејството на европски универзитети.

МИСИЈА

Како еден од првите приватни универзитети во Република Северна Македонија, МУС претставува значаен дел од образовниот систем, научната работа и културниот развој на нашата земја. Универзитетот е одговорен за негувањето, чувањето и унапредувањето на сите аспекти на националниот идентитет и негова целосна афирмација во процесот на пристапување на земјата во Европската Унија и како дел од широкото семејство на европските народи.

Универзитетот ги развива и континуирано ги унапредува наставните програми во правец на создавање високообразовани кадри од сите домени на општествените науки, техничко-технолошките науки и

медицинските науки во согласност со највисоките меѓународни стандарди. Преку својата наставна дејност, Универзитетот настојува да ги задоволи потребите од високостручен кадар во сите сегменти на приватниот и јавниот сектор, континуирано приспособувајќи се на динамичните промени во овој домен.

На полето на научната работа, Универзитетот реализира научни проекти, теоретски и апликативни истражувања и други форми со кои се дава придонес кон развојот на научната мисла во земјата и пошироко. Воедно, преку соработката со приватниот и јавниот сектор се остварува двонасочна размена на знаења и искуства, што придонесува за подигнување на нивото на севкупниот општествен развој, како и континуиран и одржлив развој на Универзитетот.

Во реализацијата на своите наставни и научни активности, Универзитетот негува активна соработка со високообразовни, научни, и други сродни институции од странство, заснована на принципите на рамноправност, одговорност и почитување на највисоките стандарди.

Универзитетот ќе негува и развива и уметнички активности.

Универзитетот постојано се стреми да негува и развој на критичката мисла, да делува како коректив на општеството, да придонесува за развој на човековите права и слободи и да биде предводник на процесите на осовременување и унапредување во сите сфери на општествениот живот.

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СТРАТЕГИЈАТА НА МЕЃУНАРОДНИОТ УНИВЕРЗИТЕТ ВО СТРУГА (2024 – 2027)

1. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Основните цели за унапредување на наставно-образовната дејност на Универзитетот кои произлегуваат од усвоената Стратегија се:

1. Осовременување на студиските програми со потесна соработка со бизнис-заедницата преку реализација на заеднички проекти и вклучување на нејзини претставници во процесите на нивно осмислување;
2. Подобрување на условите за настава преку инвестиции во осовременување на просториите, опремата и примена на нови дигитални технологии во изведување на наставата (онлајн учење, дигитални платформи за размена на информации и дисеминација на знаење и др.);
3. Зајакнување на потенцијалот на наставниот кадар преку поддршка на неговото стручно усовршување и стекнување на способности и вештини во спроведување на современи наставни методи и активности.

Цел	Активности и задачи	Носители	Временска рамка
Осовременување на студиските програми и креирање нови студиски програми, во согласност со потребите на пазарот на трудот и бизнис-заедницата, со современи методи на настава и вклучување најнови сознанија	Воведување нови студиски програми согласно релевантни анализи за потребите од профили на кадри на пазарот на трудот	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	на годишно ниво, континуирано
	Компатибилност со студиските програми на еминентни	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат,	на годишно ниво,

	универзитети, како и финансиска и логистичка поддршка на единиците кои аплицираат за меѓународна акредитација на студиските програми, согласно програмата за интегративни функции на МУС	ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	континуирано
	Зголемување на бројот на студиски програми на англиски јазик на прв и втор циклус студии за поттикнување на интересот на кандидати од странство за студирање на МУС и Поттикнување и поддршка на единиците за зголемување на мобилноста	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	на годишно ниво, континуирано
	Зголемување на бројот на заеднички студиски програми во сите циклуси – прв и втор циклус студии, и на сите нивоа - институционално, национално, регионално	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	на годишно ниво, континуирано

	и интернационално, со издавање двојна (double), односно заедничка (joint) диплома		
	Зголемување на бројот на предмети кои вклучиле нова технологија во наставата (разни форми на онлајн учење, дигитални платформи за учење, дисеминација на знаење и размена на информации)	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Меѓународни програми и проекти ☐ Релевантни државни институции	на годишно ниво, континуирано
	Потесна соработка со бизнис-заедницата преку реализација на заеднички проекти и вклучување на нејзини претставници во процесите на осовременување на студиските програми	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Бизнис заедница	на годишно ниво, континуирано
Подобрување на условите за настава	Инвестиции во осовременување на просториите и опремата на единиците на МУС	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС	на годишно ниво, континуирано

		☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни институции ☐ Средства од меѓународни програми, фондови и финансиски институции (Светска банка (СБ), Европска комисија (ЕК), ИПА, Европска инвестициска банка (ЕИБ), Банка за развој на Совет на Европа (ЦЕБ)	
	Примена на нови дигитални технологии во изведување на наставата (онлајн учење, дигитални платформи за размена на информации и дисеминација на знаење и др.)	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни институции ☐ Средства од меѓународни програми, фондови и финансиски институции	на годишно ниво, континуирано

Кадровско подмладување и пополнување на составот на вработените на Универзитетот	Пополнување на сите упразнети позиции на наставен кадар, но и во администрацијата на единиците на Универзитетот	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни институции	на годишно ниво, континуирано
	Подобрување на соодносот број на студенти / академски кадар	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни институции	на годишно ниво, континуирано
	Вработување млад кадар, согласно со потребите на единиците на Универзитетот	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни Институции	на годишно ниво, континуирано
	Поддршка на стручното усовршување на кадарот	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат,	

		ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни институции ☐ Меѓународни програми и проекти	на годишно ниво, континуирано
	Стекнување на способности и вештини во спроведување на современи наставни методи и активности	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Меѓународни програми и проекти	на годишно ниво, континуирано
	Поврзаност со наставни и научни работници во земјата и во странство и развој на сопствените вештини	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Меѓународни програми и проекти	на годишно ниво, континуирано
	Пристап до бази на податоци и научни публикации	☐ МОН и релевантни државни институции ☐ Органите на Универзитетот –	на годишно ниво, континуирано

		Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	
	Присуство на семинари, симпозиуми, работилници и други научни и стручни собири за стекнување на нови знаења и методи за изведување на наставата	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни институции ☐ Меѓународни програми и проекти	на годишно ниво, континуирано
	Подобрување на условите за настава преку инвестиции во осовременување на просториите, опремата и примена на нови дигитални технологии во изведување на наставата (онлајн учење, дигитални платформи за размена на информации и дисеминација на знаење и др.)	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	на годишно ниво, континуирано

Зголемување на задоволството на студентите од наставата, стекнатите знаења, компетенции и вештини	Основање центри за кариера на единиците на МУС и координација на ниво на МУС	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Релевантни државни институции ☐ Стопански комори и бизнис заедница	на годишно ниво, континуирано
	Следење на организирањето и реализирањето на практичната настава на единиците на МУС – согледувања за придобивките и активности за надминување на проблемите	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	на годишно ниво, континуирано
	Воведување сеопфатна електронска евиденција во напредувањето во студиите	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐	на годишно ниво, континуирано
	Влијание за подобрување на условите во	Органите на Универзитетот –	на годишно ниво,

	студентските домови	Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Релевантни државни институции ☐	континуирано
	Спроведување студентска анкета од страна на единиците	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐	на годишно ниво, континуирано
Вработливост и развој на кариерата на дипломираните студенти	Проширување на базата на поранешни студенти (алумни), кои се наоѓаат на клучни позиции во земјата и во странство	Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐	на годишно ниво, континуирано
	Можност за развој на форми на доквалификација и преквалификација за потребите на бизнис- секторот	Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Стопански комори и бизнис заедница	на годишно ниво, континуирано

	Развој на инкубатори, акцелератори и реализација на заеднички проекти	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците ☐ Стопански комори и бизнис сектор ☐ Меѓународни институции	на годишно ниво, континуирано
	Зголемување на интересот на на приватниот сектор за дипломците на Универзитетот	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	на годишно ниво, континуирано
	Искористување на реномето на Универзитетот за негово вклучување во креирањето политики, стратешки документи и анализи	☐ Органите на Универзитетот – Универзитетски сенат, ректор и Ректорска управа, ☐ Единиците на МУС ☐ Стручна служба на МУС и единиците	на годишно ниво, континуирано

2. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Меѓународниот Универзитет во Струга, во својство на реномиран приватен универзитет во Република Северна Македонија, со регионална и европска препознатливост и интернационализација, со континуирана посветеност се стреми да ја зголеми својата меѓународна препознатливост и атрактивност и да стане водечки универзитет за истражување и мобилност во регионот како и да прерасне во партнер во креирањето на нови идеи и политики во образованието во регионот и Европа. Исто така Универзитетот ќе се стреми да биде национален центар за ширење на македонскиот јазик и култура.

Согласно Стратегијата основни цели за интернационализација на Универзитетот се:

1. унапредување на меѓународната соработка (билатерални договори, меморандуми за соработка, заеднички проекти);
2. развој на заеднички студиски програми со странски универзитети, како и воведување програми со двојна диплома;
3. зголемување на препознатливоста на постојните студиските програми;
4. обезбедување на стручна и административна поддршка за поголема мобилност на наставниот кадар и студентите;
5. привлекување на странски студенти и визитинг-професори од странски универзитети;
6. зголемување на учеството на кадарот во меѓународни организации.

Интернационалната димензија ќе биде вклучена во сите дејности на Универзитетот и ќе претставува еден од клучните фактори во развојот на квалитетот. Интернационализацијата има примарно место при воспоставување

и склучување на договори со ЕУ програмите и регионот и високообразовните институции во светот. Преку интернационализацијата Универзитетот има за цел да ја зајакне својата положба во регионот, во Европа и во останатите делови на светот. Универзитетот ќе посвети посебно внимание на интернационализацијата на наставниот процес, науката, излезната и влезната студентска и академска мобилност, јакнење на административните капацитети за предизвиците поврзани со интернационализацијата и учеството во релевантни регионални, европски и меѓународни мрежи.

Цел	Активности и задачи	Носители	Временска рамка
Зголемување на бројот на излезни мобилности за студенти и наставен кадар	☐ зголемување за најмалку 10% на годишно ниво, на реализирани мобилности на универзитети во странство (директно зависи од вкупниот број одобрени мобилности за студенти, од НАОП на годишно ниво);	Стручна служба Единици на МУС Релевантни домашни и меѓународни институции Национална агенција за образовни програми (НАОП)	на годишно ниво, континуирано
	☐ зголемување на бројот на Еразмус+ договорите, како и билатералните договори со универзитети во ЕУ, регионот и светот;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ јакнење на промоциите за меѓународна соработка и мобилност;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано

	☐ Изработка на современа web страна, мултифункционална и динамички ажурирана со податоци и информации; ☐ Изработка и дисеминација на промотивен материјал (брошури и др.) на факултетите во рамки на Меѓународниот Универзитет во Струга, преку студентското радио и соопштенија во универзитетскиот весник со цел информирање на студентите за стипендии и други можности за усовршување;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Подобрување на академското признавање на кредитите стекнати во странство со изготвување и примена на Правилник за мобилност;	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Воведување на повеќе изборни предмети „прозорци на мобилност“; ☐ Обезбедување дополнителни средства за стипендирање на излезните мобилности за студенти и наставен кадар;	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС Одд. за финансии Стручна служба Единици на МУС Апликации во меѓународни проектни програми	на годишно ниво, континуирано на годишно ниво, континуирано

2. Зголемувањето на влезната студентска и академска мобилност	☐ зголемување на мобилноста на наставниците/истражувачите за студиски престој и усовршување на универзитети во странство;	Стручна служба Единици на МУС Апликации во меѓународни проектни програми	на годишно ниво, континуирано
	☐ Зголемување на можностите за студентска практика во странство, како дел од наставната програма, јакнење на врските на Универзитетот со домашни и странски компании и институции	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Зголемување за 2% годишно на вкупниот број на студенти од категоријата странски студенти од сите нивоа на студии;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Зголемување на бројот на странски студенти од регионот, на додипломските и постдипломските студии;	Одд. за наука Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Зголемување на влезните мобилности на ЕУ странски студенти;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Воведување настава на странски јазици;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано

	☐ Интернационализација на наставата;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Изготвување на брошура на англиски јазик за Универзитетот за циклусите на студии, како и други пропратни информации за олеснување на престојот на студентите и наставниот кадар од странските партнерски универзитети;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Задолжителна верзија на англиски јазик на интернет-страниците на факултетите и институтите на Универзитетот со информации за студирање, размена и усовршување;	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Обезбедување на стипендии за студенти од странство;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Јакнење на административните капацитети за прифаќање на студентите од странство;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Обезбедување на студентски стандард за студенти од странство;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Организирање на јазични и културолошки курсеви за студентите и наставниот кадар од ЕУ партнерски универзитети и други и	Одд. за наука Одд. за настава Стручна служба	на годишно ниво, континуирано

2.1 Интернационализација на наставата и мобилностите	олеснување на процесот на нивната интеграција во факултетите каде реализираат мобилност;	Единици на МУС	
	☐ Зајакнување на административната поддршка за добивањето виза и дозвола за престој;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Помош при сместување за странски студенти и наставници	Опши раб. Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Зголемување на бројот на студиски програми и атрактивни предмети на кои наставата се изведува на странски јазик (до 2026 година најмалку 20% од наставната програмата, делумно или целосно да се изведува на странски јазик);	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС Релевантни домашни и странски институции	на годишно ниво, континуирано
	☐ Интернационализација на наставната програма со воведување на заеднички студии и студии со двојни дипломи и внесување на интернационални содржини во одделни предмети;	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Учество во програми и курсеви на летни школи, преку кои студентите можат да се стекнат со признаени кредити;	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано

3. Јакнењето на административните капацитети за предизвиците на интернационализацијата	☐ Воведување на систем за признавање/трансфер на оценки;	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Зголемување на способноста на наставниците да предаваат на странски јазик, служејќи се со современи методологии;	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Зголемување на бројот на визитинг-професори и истражувачи од странство.	Одд. за настава Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Јакнење на Одделението за меѓународна соработка на Универзитетот и факултетите за справување со предизвиците што ги носи зголемената интернационализација и меѓусебна координација на нивната работа; ИТ поддршка и on-line апликации	ИТ центар на МУС Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Основање и зајакнување на канцелариите за меѓународна соработка на факултетите;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано
	☐ Дисеминација на информации за можностите, програмите и стипендиите за студии во странство;	Стручна служба Единици на МУС	на годишно ниво, континуирано

4. Следење на определбата за развивање на Универзитетот како центар за изучување на македонскиот јазик и култура	☐ Учество на Еразмус+ административниот кадар во тренинг програмите за мобилност;	Стручна служба	на годишно ниво,
	☐ Понатамошно развивање на програмите и содржините на Летната школа за македонски јазик, литература и култура;	Единици на МУС Семинар за мак. јазик Стручна служба	континуирано на годишно ниво, континуирано
	☐ Развивање на програма за учење на македонскиот јазик на далечина;	Единици на МУС Семинар за мак. јазик Стручна служба	на годишно ниво, континуирано
	☐ Изработување на посебни програми за македонскиот јазик за странски студенти и за иселениците.	Единици на МУС Семинар за мак. јазик Стручна служба	на годишно ниво, континуирано

3. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Од Стратегија на МУС и стратегиската цел за континуирано подобрување на научноистражувачката дејност, произлегуваат оперативни цели и активности за унапредување, таксативно наведени во продолжение, согласно стратегискиот документ:

1. подобрување на меѓународната репутација на Универзитетот и негово рангирање на листите на еминентни универзитети;
2. подигнување на квалитетот на научноистражувачката дејност;
3. поголема соработка меѓу единиците на Универзитетот на полето на наставата и науката;
4. обезбедување поголеми средства за научноистражувачка работа од сопствени извори и од државата;
5. формирање на фонд за кофинансирање при учество во меѓународни проекти;
6. пристап до бази на податоци и научни публикации;
7. стимулирање на научноистражувачката стручно-апликативната активност на Универзитетот;
8. унапредување на соработката со стопанството преку зголемување на иновациите, технолошкиот развој и применети истражувања во разни области;
9. основање иновативни стартап и спиноф трговски друштва за реализација на научноистражувачки и стручно-апликативни проекти;
10. основање лаборатории, акцелератори, хабови и други центри за реализација на научни и апликативни активности;
11. олеснување на административните постапки за реализација на проекти;
12. воведување служба за поддршка на комерцијализацијата на резултатите од истражувањата;
13. воведување на постдокторски студии;
14. воведување на програми за доживотно учење.

Оперативните цели и активности на стратегиското планирање за научноистражувачката дејност на Универзитетот фокусирани се кон промовирање и поддршка на научната релевантност и научната извонредност, преку унапредување на институционално ниво (единиците) и на индивидуално ниво (научноистражувачкиот кадар). Со тоа, Универзитетот има за цел подобрување на меѓународната репутација и постигнување квалификацијата на научноистражувачки универзитет, препознаен во Европскиот истражувачки простор и пошироко. Унапредувањето на научноистражувачката дејност ќе се следи преку активности и мерки, како публикување во референтни списанија, фундаментални истражувања, истражувачки, развојни и апликативни проекти, поврзување со пазарот на труд и трансфер на научноистражувачки резултати, развој на мултидисциплинарни истражувачки програми, развој на уметноста и културата, поттикнување на научници и друго.

Во согласност со стратегиските и оперативните цели за научноистражувачка дејност на Универзитетот, единиците ќе се фокусираат научноистражувачките подрачја кои ги покриваат.

Притоа, преку сопствените развојни планови, усогласени со стратегиските цели, ќе обезбедат реализација на специфични научноистражувачки активности.

Во продолжение, на основа на стратегиските и оперативните цели за научноистражувачка дејност од Стратегијата на Универзитетот, креирани се активности, мерки и задачи за нивна реализација. Кон активностите придружени се индикатори, како клучни показатели на успешност, преку кои ќе се мери успешноста на спроведување на активностите, а преку нив и на оперативните и стратегиските цели. Спроведувањето на активностите е поврзано со одредени внатрешни ризици и надворешни ризици од опкружувањето, кои во значителна мера ќе влијаат на финалните исходи за стратегиските цели.

Оперативни цели	Активности и задачи	Индикатори	Носители	Временска рамка
1. Подобрување на меѓународната репутација на Универзитетот и негово рангирање на листите на еминентни универзитети	1.1. Промовирање на предностите на Универзитетот и профилите на научноистражувачките групи пред европските истражувачки институции и субјекти, со цел вмрежување; 1.2. Зголемување на број на научни трудови објавени во списанија индексирани на листата на Thompson Scientific's Science Citation Index и на Scopus; (ризик: истражувачка инфраструктура, опрема, истражувачи, вработување на млади кадри и финансиска поддршка од релевантни министерства и државни институции) 1.3. Зголемување на број на публикации во референтни бази за општествени науки; 1.4. Зголемување на број на публикувани	И1. Редовно ажурирање на податоци за публикациите во Ризницата на МУС И2. Утврдени задолженија за ажурирање на Ризницата на МУС И3. Број на објавени научни трудови во референтни списанија, на годишно ниво И4. Број на објавени научни публикации, на годишно ниво	МУС Единици на МУС Релевантни министерства (МОН, Министерството за финансии) Релевантни државни институции (Секретаријат за Европски праања (СЕП), Фонд за иновации	Годишно Континуирано

	монографии или делови од поглавја на книги печатени во странство; 1.5. Зајакнување на Ризницата на МУС како воспоставен електронски информациски систем за следење на научноистражувачките резултати, како и за подобрување на меѓународната видливост; 1.6. Поттикнување на излезни и влезни мобилности за истражувачи; 1.7. Поттикнување на интердисциплинарни докторски студии со потенцијал за иновативни истражувања и референтни публикувања.	И5. Број на академски кадар кој добил меѓународни и национални награди во соодветни научно-истражувачки подрачја И6. Број на реализирани мобилности (излезни/влезни) на истражувачи на годишно ниво, ажурирани од единиците (во различни програми (Erasmus, H2023 Marie Curie, Ceepus, Fulbright и др.)	и технолошки развој (ФИТР), Национална агенција за образовни програми (НАОП))	
--	---	---	---	--

2. Стимулирање и подигнување на квалитетот на научно-истражувачката дејност	2.1. Поддршка за зголемување на бројот на меѓународни научноистражувачки (ризик: истражувачки капацитети што ќе изготвуваат апликации) 2.2. Резултатите од проектите, научно-наставната инфраструктура да поттикнуваат создавање на центри на извонредност на државно и регионално ниво; (ризик: обезбедување институционална и финансиска поддршка за овој тип на центри) 2.3. Засилување на соработката со меѓународни научноистражувачки институции; 2.4. Поттикнување на интердисциплинарни научноистражувачки проекти, преку интердисциплинарна соработка на истражувачите од Универзитетот со интеграција на наука-индустрија-општество, на национално и меѓународно ниво; 2.5. Зголемување на бројот на годишно објавени научни трудови во релевантни научни списанија и научни публикации; 2.6. Засилени барања кон релевантните институции за обезбедување пристап до електронски бази на податоци и научни публикации; (Ризик: директна зависност од одлука на	И7. Број на меѓународни фундаментални и развојни проекти, како и уметнички проекти реализирани од единиците на годишно ниво И8. Формирање на центри на извонредност (не помалку од 1, во тек на следните пет години) И9. Број на потпишани меморандуми за соработка, вмрежување, проектни конзорциуми, Erasmus+ договори И10. Број на интердисциплинарни и апликативни triple helix проекти, реализирани од единиците на годишно ниво	МУС Единици на МУС Релевантни министерства (МОН, Министерств о за финансии) Релевантни државни институции (СЕП, ФИТР, НАОП)	Годишно Континуирано
--	--	---	--	---------------------------------

	министерства и државни институции) 2.7. Укрупнување на научноистражувачките проекти на единиците и нивна финансиска поддршка од заедничките средства на Универзитетот, како и формирање на интердисциплинарни хабови; 2.8. Препознавање и поттикнување на извонредност во научно-истражувачката дејност; 2.9. Поттикнување на истражувачите од единиците со финансиска поддршка на публикувани научни трудови во публикации со фактор на влијание; 2.10. Поттикнување на истражувачите од единиците и финансиска поддршка за најдобрите резултати на извонредност во научните подрачја (најдобри научници и уметници); 2.11. Развој и воведување на постдокторски студии и истражувачки програми; 2.12. Одржување на научни трибини на Универзитетот и организирање на активности за популаризација на науката; 2.13. Вклучување на најдобрите студенти во активности на научноистражувачки проекти; 2.14. Барања за зголемување на процентот од	И3. Број на објавени научни трудови во референтни списанија, на годишно ниво И4. Број на објавени научни публикации, на годишно ниво И11. Реализација на барања кон МОН и обезбеден пристап до барем една електронска база на научни податоци во првата година И12. Број на поддржани научни и уметнички проекти од средства на МУС И13. Број на поддржани од средства на МУС публикувани научни трудови во публикации со фактор на влијание на истражувачи од МУС, за сите научни подрачја		
--	---	--	--	--

	буџетот за развој на наставно-научниот кадар на Универзитетот и вработувања на млади научноистражувачки кадри; (Ризик: директна зависност од релевантни државни институции) 2.15. Константна поддршка пред релевантни институции во земјата и странство за опремување на лабораториите на Универзитетот.	14. Број на наградени најдобри научници и уметници за сите научни подрачја од средства на МУС 15. Број на реализирани активности за популаризација на науката И16. Вработувања на млади научно-истражувачки кадри		
3. Поголема соработка меѓу единиците на Универзитетот на полето на наставата, науката	3.1. Организирање на конференции и стручни работилници за дисеминација на научноистражувачки знаења, искуства и резултати од проектите во научната и уметничката заедница, помеѓу академскиот кадар и студентите, како и кон деловните субјекти и заедницата; 3.2. Развој на база на податоци за научноистражувачките, фундаменталните, развојните проекти, реализирани и во тек на реализација, на единиците на Универзитетот;	17. Број на реализирани активности за дисеминација на научноистражувачките резултати, организирани кај единиците, на годишно ниво И18. Електронска база на податоци за проекти на	МУС Единици на МУС	Годишно Континуирано

	3.3. Стимулирање на научноистражувачката соработка помеѓу различни единици на Универзитетот, со цел зголемување на интердисциплинарната соработка; 3.4. Воведување на програми за доживотно учење; 3.5. Воспоставување на заедничка универзитетска конференција на интердисциплинарна тема.	Универзитетот, со можност за генерирање од Ризницата на МУС		
--	--	--	--	--

5. Обезбедување поголеми средства за научно-истражувачка работа од сопствени извори, од државата и од странство	5.1.Промовирање и поддршка на научно-истражувачка работа и уметничко творештво на истражувачите и уметниците, како и на единиците на Универзитетот од сопствени средства преку различни форми (проекти, трудови, научници и др.) 5.2.Промовирање на истражувачките капацитети на Универзитетот пред релевантните институции во државата и барање средства за поддршка; 5.3.Зголемување на приходи за финансирање на науката и уметноста од средства на ЕУ фондови преку информирање на академската заедница и поддршка на апликации за меѓународни повици за научноистражувачи, развојни, апликативни и уметнички проекти; 5.4. Формирање на фонд за кофинансирање со механизми за поддршка при учество во меѓународни проекти.	И12. Број на поддржани научни проекти од средства на МУС И13. Број на поддржани од средства на МУС публикувани научни трудови во публикации со фактор на влијание на истражувачи од МУС, за сите научни подрачја И14. Број на наградени најдобри научници и уметници за сите научни подрачја од средства на МУС И22. Број на организирани промотивни настани за меѓународни програми И23. Механизми за поддршка на кофинансирачки активности за	МУС Единици на МУС Стручни служби на МУС и единиците Релевантни министерства и државни институции Средства од меѓународни програми, фондови и финансиски институции (Светска банка (СБ), Европска комисија (ЕК), ИПА, Европска инвестициска банка (ЕИБ), Банка за развој на Совет на Европа (ЦЕБ)	Годишно Континуирано
--	---	--	--	------------------------------------

		меѓународни проекти		
6. Унапредување на соработката со стопанството преку зголемување на иновациите, технолошкиот развој и применети истражувања во разни области	6.1. Идентифицирање на капацитетите за истражување, иновации и патенти на Универзитетот, како основа за соработка со стопанството; 6.2. Поттикнување соработка на академскиот кадар со стопанството преку заеднички проекти; 6.3. Основање иновативни стартап и спиноф трговски друштва за реализација на научноистражувачки и стручно-апликативни проекти, нивно менторирање и поддршка преку МУС Акцелераторот; 6.4. Основање лаборатории, хабови и други центри за реализација на научни и апликативни активности; 6.5. Поттикнување на компетентна поддршка или служба за комерцијализацијата на резултатите од истражувањата, како и заштита на интелектуалната сопственост преку посебен центар или друштво на МУС; 6.6. Засилување на центрите за кариера на единиците, поддршка на соработката со стопанството/институциите и интегрирање на ниво на Универзитет.	И24. Следење и евидентирање на реализирани патенти од страна на истражувачите на Универзитетот И25. Број на проекти во соработка со приватниот и јавниот сектор И26. Број на компании/институции и со кои се склучени договори за реализација на практика/стажирање; И27. Број на компании/институции и со кои се склучени договори за стипендирање на студенти И28. Формирање на посебна организациона форма на МУС / организациона единица/центар/ трговско друштво за заштита на	МУС Единици на МУС МУС Акцелератор Центри за кариера Компании, институции, стопански комори Стручни служби на единиците и МУС	Годишно Континуирано

		интелектуалната сопственост, создадена со ресурси на МУС (човечки и материјални) И29. Развој на електронски сервис за центрите за кариера, како алатка за промоција и комуникација со заедницата		
7. Олеснување на административните постапки за реализација на проекти	7.1. Зајакнување на капацитетите на секторот на меѓународна соработка за поддршка на проекти на МУС; 7.2. Формирање одделение за логистичка поддршка при апликација и реализација на проекти; 7.3. Развивање функционален систем за информирање и советување на истражувачите на Универзитетот за можностите на меѓународни програми за проекти и мобилност;	И30. Развој на електронски систем за динамичко информирање на научноистражувачката заедница на Универзитетот И31. Зајакнат сектор за поддршка на проекти И32. Секторот за поддршка на проекти генерира ефикасни процедури за апликација и реализација на меѓународни проекти	МУС Единици на МУС Стручни служби на МУС и единиците Релевантни државни институции	Годишно Континуирано

4. УНИВЕРЗИТЕТСКИ КОМПЈУТЕРСКИ ЦЕНТАР

Цел: обезбедување стабилно и ефективно функционирање на Универзитетската компјутерска мрежа и воспоставување и одржување на различни информационални сервиси/услуги на МУС.

Цел	Активности и задачи	Носители	Временска рамка
Обезбедување постојана функционалност на Универзитетската компјутерска мрежа	☐ перманентен мониторинг и детекција на испади и преземање активности за нивно ефикасно отстранување;	Стручна служба	на годишно ниво,
	☐ инфраструктурни зафати на оптичката мрежа;	Стручна служба	континуирано на годишно ниво,
	☐ полагање на оптички влакна за комплетно заокружување на оптичката инфраструктура на Универзитетската компјутерска мрежа;	Стручна служба	континуирано на годишно ниво,
	☐ воспоставување на резервни врски во мрежата заради обезбедување на редундантност и подобрена надежност на мрежата.	Стручна служба	континуирано на годишно ниво,
		МУС, единици на МУС	континуирано

Зголемување на ефикасноста на постојните информациона системи преку набавка на машинска и програмска опрема	☐ проектирање и воспоставување на технички решенија за постигнување висока расположливост, зголемена надежност и ефикасност на постојните информациона системи и услуги; ☐ набавка на компјутерска и комуникациска опрема; ☐ изготвување идејни и софтверски решенија, општи акти и други потребни работи за воведување на електронско издаваштво и дигитална библиотека на МУС.	МУС,	Континуирано на годишна основа
Одржување и подобрување на функционалностите на интегрираниот студентски информациона систем	☐ воведување на систем за единствена најава; ☐ надградба и проширување на системот iKnow за инклузија на сите факултети и нови функционалности; ☐ репозиториум на трудови на ниво на Универзитетот; ☐ универзитетски систем за менаџирање со човечки ресурси (професори, асистенти, вработени); ☐ систем за менаџирање отсуства и службени патувања; ☐ систем за менаџирање на учење (Moodle), интегриран со iKnow; ☐ систем за електронско анкетирање за самовалуација;	МУС, Единици на МУС	Континуирано на годишна основа

	☐ систем за менаџирање со просторни ресурси, резервации на простории; ☐ систем за менаџирање на дипломските работи; ☐ систем за менаџирање на магистерските работи; ☐ систем за креирање и интеграција на студентски email-сандачиња во Office365; ☐ систем за организација на процесот на пишување на елаборати, интегриран со iKnow; ☐ систем за електронски молби, интегриран со iKnow и управна постапка; ☐ проширување на достапноста на eduroam-мрежата; ☐ надградба на оперативната околина на iKnow; ☐ нова веб-страница на МУС; ☐ зголемување на автономијата на системот за непрекинато напојување во централното теме (УКЦ) во Ректоратот на МУС со дизел/бензински агрегат; ☐ систем за поддршка на корисници; ☐ систем за DOI (Digital Object Identifier); ☐ систем за умрежување на вработените на МУС; ☐ систем за OpenAccess-списанија.		
--	--	--	--

5. ФИНАНСИИ, ИНВЕСТИЦИИ И РАЗВОЈ

Со цел да се подобри финансискиот менаџмент во рамки на интегриран универзитет, ќе се развие единствен сметководствен систем за евиденција и финансиско известување на единиците, преку воспоставување на заеднички сметководствени политики на МУС. Универзитетот во рамките на софтверско решение ќе обезбеди единствен систем на финансиско известување на единиците, хармонизирана методологија за буџетирање и подготовка и следење на финансиските планови, мониторинг на реализација на финансиските планови и пријавувањето на обврките во рамки на трезоркото работење.

Универзитетот и во иднина ќе продолжи со континуирано финансирање на интегративните функции според Програма во која се утврдени приоритетите за финансирање. Во тие рамки и понатаму фокусот ќе биде ставен на финансирање на науката, развој на нови студиски програми и стимулирање на меѓународната соработка, електронското издаваштво, поддршка на културните и спортски активности на единиците на МУС, развој и подобрување на I – Know системот и други форми за електронска поддршка на наставните и научни активности на единиците на МУС, како и други приоритети значајни за оставрување на стратешките приоритети на Универзитетот.

Цел	Активности и задачи	Носители	Временска рамка
Воведување на интегриран сметководствено-информативен систем на МУС со цел поефикасно управување со финансиските планови и обврските на Универзитетот и неговите единици	☐ Воведување на единствен и хармонизиран сметководствен систем и хармонизиран систем на сметководствено извесување; ☐ Осмислување и набавка на софтверско решение за имплементација на единствениот сметководствен информативен систем;	Стручна служба и Единици на МУС	Декември 2024
Подобрување на условите за престој во објектите за студентски стандардс	☐ инвестиции во објектот – Студентски кампус;	МУС	Март – 2024 Септември 2025
	☐ инвестиции во објектот на Универзитетскиот конгресен центар	МУС	Јануари 2025 – Декември 2026;

Финансиска поддршка за воведување на систем за мониторинг и евалуација на задоволството на студентите и други стејкхолдери.	☐ Востановување на Канцеларија за квалитет; ☐ Развој на системот за менаџмент на квалитетот според ISO-стандардите - сертификација и ресертификација.	МУС,	Март 2025
Воведување и финансиска поддршка на активности за стимулирање на соработката на Универзитетот и неговите единици со стопанството	☐ Финансиска поддршка за кофинансирање во Акцелераторот,	МУС, единици на МУС,	Континуирано на годишна основа до 2027,
Финансирање на интегративните функции	☐ Финансирање на интегративните функции на Универзитетот според Програма усвоена од РУП и Сенат на МУС	МУС	Континуирано, на годишна основа
Стипендирање на студенти на МУС	☐ Стипендирање на студенти со стипендии обезбедени од МУС	МУС	Континуирано, на годишна основа

Финансирање на проекти за поддршка на студенти со посебни потреби	☐ Финансирање на изградба на пристапни рампи, елеватори и набавка на нагледни средства за студенти со посебни потреби	МУС	Континуирано, на годишна основа
Финасиска поддршка за воспоставување и одржување на алумни центар на МУС	☐ Формирање на канацеларија за воспоставување на евиденција и соработка на алумните на МУС ☐ Соработка со Министерството задолжено за дијаспора заради идентификација, евиденција и соработка со алумните на МУС во странство	МУС	Континуирано, на годишна основа

6. Акционен план за развој на Факултетот за економски науки во рамките на МУС за периодот 2024-2027

Целта на студиската програма е да оформи профил на современ дипломиран економист од областа на менаџмент и бизнис, кој ќе поседува знаења од менаџмент и бизнис и економска теорија и анализа. Современите пазарни економии бараат продлабочени знаења за објаснување на економските појави и процеси, а водењето на економските политики на државата бараат способности за емпириска економска анализа, врз база на која се формулираат макроекономските и микроекономските политики.

Студиската програма за прв циклус студии Менаџмент и бизнис е структурирана со цел да им овозможи на студентите да се стекнат со знаења, способности и компетенции за разбирање и анализа на економските појави и процеси. Тие економски појави и процеси се однесуваат на микроекономско ниво, односно на ниво на поединечни фирми, на ниво на поединечни пазари на добра и услуги и на пазари на фактори на производство; но исто така, опфатени се појавите и процесите на макроекономско ниво, т.е. динамиката на макроекономските агрегати и функционирањето на макроекономските политики на ниво на целокупната македонска економија,

дополнето со одредени аспекти на функционирањето на глобалната економија. Врз основа на ваквите знаења, целта е да се оспособат студентите да можат на стручен и креативен начин да ги анализираат, дискутираат и оценуваат алтернативните пристапи во дизајнирањето на економската политика на државата.

Студиска програма на прв циклус студии по Менаџмент и бизнис е структурирана на начин кој овозможува истата да биде во согласност со потребите и барањата на три групи на заинтересирани општествени субјекти во рамките на македонската економија.

Најпрво, тоа се потребите на фирмите во производниот сектор на економијата. Фирмите имаат потреба од стручни кадри кои имаат знаења и компетенции за управување со фирми, економска анализа на побарувачката, понудата и цените на пазарите на добра и услуги, но и на пазарите на производните фактори (трудот, капиталот, знаењето и иновациите). Во оваа група субјекти спаѓаат: големи, средни и мали претпријатија во приватниот сектор, јавни претпријатија, финансиски институции, стопански комори и сл.

Потоа, тука се потребите на државните институции кои ги формулираат и имплементираат економските политики. Овие институции имаат потреба од стручни кадри кои имаат знаења како за современата економска теорија, така и за изработка на емпириски економски анализи, базирани на современи методологии на квантитативна и квалитативна анализа. Ваквите теоретски и применети знаења и квалификации се неопходни за разбирање на процесите во реалната економија и за избор и формулирање соодветни микроекономски и макроекономски политики, со цел обезбедување услови за забрзан економски раст и долгорочен одржлив развој на македонската економија. Во оваа група на заинтересирани општествени субјекти спаѓаат: Народна банка на РСМ, Министерството за финансии на РСМ, Министерството за економија на РСМ, Владата на РСМ, потоа различни регулаторни институции (Комисијата за заштита на конкуренцијата, Регулаторна комисија за енергетика, Агенција за електронски комуникации и сл.)

Исто така, научно-истражувачки институции, институти и организации, имаат потреба од дипломирани економисти од областа на менаџмент и бизнис за работни позиции како што се: асистенти на факултетите, научно-стручни соработници и истражувачи. Во овој контекст, студентите од депарتمانот на менаџмент и бизнис можат да вклучат во работа на научно-истражувачки проекти со кои се анализираат различни прашања поврзани со функционирањето на производниот сектор, финансискиот сектор; се оценуваат пристапите,

мерките и ефектите на економските политики и институционалните реформи во економскиот, социјалниот и политичкиот систем, насочени кон обезбедување економски раст и развој и сл.

Основни цели на Акциониот план за активностите на Факултетот за економски науки во рамките на МУС во периодот 2024-2027 година, се:

Студиската програма Менаџмент и бизнис има за цел:

- Да ги подготви студентите за позицијата на лидери во профитабилни и во непрофитабилни организации во земјава и насекаде низ светот.
- Да ги подготви студентите за градење кариера во областа на економија и менаџмент, но и во приватниот сектор во областа на финансиите.
- Да овозможи стекнување истражувачки способности и искуство за: економска теорија, употребата на менаџментот, финансиите, како и економетриска анализа на податоците.
- Да го развива концептот на практично работење на студентите.
- Да го развива концептот на критичко размислување на студентите.
- Да овозможи студентите активно да се вклучат во предавањата со цел независно да вршат истражување во сите области на економија и менаџмент.
- Да овозможи развој на лични способности, на комуникација, на истражувања и на други значајни способности кои се потребни за вработување.

За време на студиската програма на студентите им се дадени можности за практична работа (internship), со што ќе се оспособуваат да ги применат своите стекнати знаења и вештини во областа.

Наставната програма менаџмент и бизнис ќе им овозможи на студентите:

- Да добијат општо образование во дисциплините што ставаат акцент на теоријата и пратиката на менаџментот, додека сè уште останува специјализирањето во економија.

- Сеопфатно да ја проучат економијата со менаџмент, опција која им овозможува да имаат критичен поглед на прашањата поврзани со менаџментот.
- Да добијат обука за принципите на економијата и нивните апликации.
- Да го разберат менаџментот како наука со широка општествена основа и како мултидисциплинарна област.
- Да се запознаат со соодветните алатки за анализа за да се справат со прашања и проблеми на економските политики.
- Да ги разберат организациите, клучните аспекти од нивниот менаџмент и надворешната средина во која тие функционираат.
- Да имаат средина каде што ќе можат да ги развијат своите интерперсонални и комуникативни вештини.
- Да имаат цврста основа за понатамошно студирање како и за вработување.

Земајќи ја предвид констатацијата дека во стручното образование повеќе внимание се посветува на знаењето, а помалку на практичните вештини и компетенции на студентите, како и недоволната вклученост на работодавачите во целиот процес на образование и обука, наша цел е преку Факултетот за економски науки да придонесеме кон горенаведените предизвици со што фокусот на наставата ќе се ориентира повеќе кон часовите по практична настава.

Имено, покрај организирање теоретска настава со најсовремени методи и со употреба на современи наставни средства, Факултетот за економски науки при МУС, истовремено ќе организира и реализира практичен дел од наставата со адекватно учество на студентите во сите делови од практичната настава во современи, со современи нагледни средства, за соработка и тоа: јавни и приватни институции, банки, сметководителни канцеларии и др.

Исто така, МУС е во процес на склучување договори за соработка и со други јавни и приватни институции. Практичниот дел ќе се изведуваат индивидуално или во мали групи (од три до пет студенти) со цел на студентите да им се овозможи што поефикасно да ги применат здобиените теоретски знаења во пракса во секојдневните професионални активности.

Меѓународен Универзитет во Струга

Претседател на Управен Одбор

Проф. д-р Армен Кадриу